

Gespreksnotitie rondetafelgesprek afhandeling waterschade Limburg

Introductie

- Een veranderend klimaat leidt tot nieuwe risico's zoals wateroverlast door hevige regenval. De ongekende watersnood die Limburg in 2021 trof is hier een triest voorbeeld van. Verzekeraars hebben alles op alles gezet om de geleden schade te beperken en uit te keren. Eind december 2022 is 95% van de particuliere en 93% van de zakelijke schades afgehandeld. In de tientallen nog openstaande gevallen wordt er nog gewacht op de laatste bonnen of eindfactuur van de aannemer. Andere factor van invloed op het afhandelingsproces is dat waterschade eerst moet drogen. Dat kan weken en soms maanden duren, en pas daarna kan het schadeherstel starten. Ook de invloed van COVID-19 en schaarste in de bouwbranche zorgden voor een langer afhandelproces.
- Schade door plaatselijke neerslag is al meer dan 20 jaar verzekeraar. Sinds 2020 is het ook mogelijk je te verzekeren tegen schade door overstroming van meren, kleine rivieren en kanalen. Sinds de watersnood in Limburg is het aantal verzekeraars dat een dergelijk risico standaard meeverzekert op de inboedel- en opstalverzekering, sterk gegroeid. Zeker met het oog op de toekomst, waarbij weersextremen zullen toenemen, is het van belang het bewustzijn onder mensen te vergroten over het nut en noodzaak van een dergelijke dekking.
- Tegelijkertijd is vrijwel geen enkele consument of mkb'er verzekerd tegen overstroming van [primaire keringen](#): de grote rivieren, zoals de Maas, grote binnenwateren, zoals het IJsselmeer, of vanuit zee. Het is essentieel dat de overheid en verzekeraars de handen ineenslaan voor adequaat en snel afwikkelen van schade door zo'n overstroming.

Afhandeling door verzekeraars

In totaal hebben verzekeraars circa 25.000 schademeldingen ontvangen als gevolg van de wateroverlast in juli 2021, waarvan het grootste deel in Zuid-Limburg. De totale verzekerde schade door het noodweer in Limburg en Noord-Brabant bedroeg 211 miljoen euro. Het merendeel van de claims betreft particuliere schade aan woningen en voertuigen. Bij een kleiner deel gaat het om zakelijke schade aan bedrijfsgebouwen en voertuigen. Naast materiële schade is er ook schade aan gewassen en door bedrijfsonderbreking. Ten slotte is er veel schade aan overheidseigendommen, die in de regel niet verzekerd zijn.

Eind december 2022 is 95% van de particuliere schades en 93% van de zakelijke schades afgehandeld. Begin november 2021 hadden verzekeraars zo'n 70% van de particuliere schades en circa 50% van de zakelijke schades afgehandeld. In de meeste openstaande gevallen wordt er nog gewacht op de laatste bonnetjes of eindfactuur van de aannemer. Zodra binnen, dan vindt uitbetaling zo spoedig mogelijk plaats.

De gevolgen van een overstroming voor een pand en de lange tijd van herstel moeten we niet onderschatten. Het water dringt door tot in mergel, hout of isolatiemateriaal. Het drogen duurt weken en soms maanden, voordat het herstel kan plaatsvinden. Ook de invloed van COVID-19 en schaarste in de bouwbranche zorgden voor een langer afhandelproces. Dit heeft helaas gezorgd voor ongemak over een langere periode. Waar nodig hebben verzekeraars vervangend onderdak geregeld en voorschotten betaald.

Wet tegemoetkoming schade bij rampen

Voor niet verzekerbare of niet verzekerde schade heeft de overheid de Wet tegemoetkoming schade bij rampen (Wts) van toepassing verklaard op de situatie in Limburg. Gedupeerden kunnen op verschillende manieren bezwaar maken tegen een afwijzing door de verzekeraar: via contra-expertise, intern klachtenmanagement van de verzekeraar, het Kifid, of een gang naar de rechter. Deze procedures zijn er juist voor klanten, maar kunnen tegelijkertijd leiden tot een verlate toekenning vanuit de Wts. Het Verbond biedt aan om samen met de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) te kijken naar die gevallen waar dit speelt, zodat ook deze gedupeerden zo snel mogelijk gecompenseerd worden.

Verzekeringsmogelijkheden

Tegen schade door plaatselijke neerslag kan een particulier of ondernemer zich al meer dan 20 jaar verzekeren. Sinds 2020 is het ook mogelijk je te verzekeren tegen het falen of bezwijken van secundaire keringen. Deze keringen beschermen ons land tegen water uit meren, kleine rivieren en kanalen. Het maakt dan niet uit of deze schade veroorzaakt wordt door regen of door een lokale overstroming.

Sinds de watersnood in Limburg is het aantal verzekeraars dat een dergelijke dekking biedt sterk gegroeid. De meerderheid van particulieren én ondernemers is inmiddels verzekerd tegen het falen of bezwijken van een secundaire kering. We zien dat steeds meer verzekeraars hun dekking uitbreiden.

Dat ondernemers met een zogenoemde beurspolis vaak niet verzekerd bleken tegen overstromingen, kwam pijnlijk aan het licht na de watersnood. Op maatwerk na, bleek op de meeste beurspolissen schade door het bezwijken of overlopen van dijken, kaden, sluizen, oevers of andere waterkeringen, in zijn geheel uitgesloten. Omdat neerslag vaak wel verzekerd was, leverde dit logischerwijs discussies op over de dekking. Was de schade nou veroorzaakt door regen of door de overlopende Geul? Met de nieuwe modelclausule van de Vereniging Nederlandse Assurantie Beurs (die dekking biedt voor schade door overstroming van de kleine rivieren en meren), kunnen ondernemers en instellingen zich nu ook via beurspolissen eenvoudiger tegen 'lokale overstroming' verzekeren. Maar het staat deze zakelijke klanten nog steeds vrij wel of geen dekking af te sluiten.

Bewustwording

De watersnood in Limburg/Noord-Brabant heeft duidelijk gemaakt dat veel consumenten en mkb'ers zich niet of onvoldoende bewust zijn van het risico dat zij lopen en de verzekeringsmogelijkheden. Daarom heeft het Verbond van Verzekeraars recent [Verzekeringskaarten](#) aangepast. Doel daarvan is (potentiële) klanten beter te informeren over hun dekking bij overstroming én om ze te wijzen op de mogelijkheden om je te verzekeren tegen een lokale overstroming. Elke verzekering heeft een eigen Verzekeringskaart. Dit is een beknopt overzicht met de belangrijkste informatie over de verzekering. Hieraan is nu de vaste rubriek Overstroming toegevoegd. Deze aanpassing geldt voor opstal-, inboedel-, recreatiewoning-, gebouwen-, inventaris-, kassen- en bedrijfsschadeverzekeringen. Kortom, bewustwording en advies zijn belangrijk om in de toekomst de juiste polis op de juiste plek te krijgen. We werken hierin samen met Adfiz, de branchevereniging voor financieel adviseurs.

Toekomst

Tegen overstroming van de grote rivieren, grote binnenwateren of vanuit zee is vrijwel geen enkele consument of mkb'er verzekerd. Wij zijn daarom blij dat de ministeries van Financiën, Justitie en Veiligheid en Infrastructuur en Waterstaat verkennen hoe de verzekeraarbaarheid van het overstromingsrisico te verbeteren. Het is essentieel dat overheid en verzekeraars de handen ineenslaan voor adequaat en snel afwikkelen en compenseren van schade door overstroming van onze grote rivieren en vanuit de zee. Afgelopen maanden hebben verzekeraars verder verkend hoe wij één slagvaardig loket kunnen realiseren waar wij de materiële schades van consumenten en mkb'ers na een overstroming snel kunnen afhandelen op basis van vooraf afgesproken voorwaarden. Hierover gaan we dit jaar graag (verder) in gesprek met het openbaar bestuur, de Tweede Kamer en maatschappelijke organisaties.